

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

**VLOGA INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE PRI
ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI V PODJETJU**

Kandidatka: Lea Plevnik

Vrsta študija: izredni študij

Študijski program: Varovanje

Mentor – predavatelj: mag. Boris Grilec

Mentor v podjetju: dipl. var. inž. Božo Klanjčar

Lektorica: Jasmina Vajda Vrhunec, prof. slov.

Maribor, 2025

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Lea Plevnik sem avtorica diplomskega dela z naslovom Vloga interne varnostne službe v podjetju, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Borisa Grilca.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP); prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, oktober 2025

Podpis študenta:

ZAHVALA

Iskrena hvala mentorju na šoli mag. Borisu Grilcu za strokovno vodenje, potrpežljivost, spodbudne besede in usmeritve, ki so mi bile v veliko pomoč pri pisanju diplomskega dela. Njegovo znanje in izkušnje so pomembno prispevali k nastanku in kakovosti tega dela.

Hvala mentorju v podjetju Božu Klanjčarju za dragoceno pomoč, usmeritve in možnost vpogleda v praktično delo, ki mi je omogočilo boljše razumevanje teme in pridobivanje pomembnih izkušenj.

Hvala tudi sodelavcem in sošolcem za prijazne besede, pomoč in deljenje izkušenj, ki so mi olajšale pot do zaključka študija.

Prav tako se iskreno zahvaljujem fantu za neprecenljivo podporo, razumevanje in spodbudo tudi v trenutkih, ko je bilo najtežje.

Posebno zahvalo namenjam družini, ki me je ves čas podpirala, verjela vame in mi stala ob strani. Njihova podpora mi pomeni ogromno in mi brez nje ne bi uspelo.

POVZETEK

V diplomskem delu obravnavam interno varovanje kot pomemben segment sistema zasebnega varovanja. Najprej predstavim zakonsko podlago, ki je nujna za razumevanje področja, saj vse aktivnosti internega varovanja izhajajo iz zakonodaje. Pravno urejenost opredelim kot temelj, ki omogoča podjetjem, da zakonito in učinkovito izvajajo naloge varovanja. V nadaljevanju podrobneje pojasnim pomen internega varovanja v podjetjih, pri čemer izpostavim, zakaj je v določenih primerih ta oblika varovanja najustreznejša rešitev. Posebej obravnavam tudi vlogo varnostnega osebja, ki je ključni dejavnik uspešnega izvajanja nalog internega varovanja, saj z neposrednim delom na terenu zagotavlja varnost zaposlenih, premoženja in poslovnih procesov. Posebej poudarim tudi pomen učinkovitega internega varovanja, kar je ključno za zagotavljanje varnostni zaposlenih, zaščito materialnega in nematerialnega premoženja podjetja ter za splošno stabilnost delovnega okolja. Obravnavani so različni pristopi k organizaciji internega varovanja, pri čemer je prikazano, kako lahko ustrezni varnostni ukrepi pripomorejo k zmanjševanju notrajnih tveganj, izboljšanju delovne klime in večjemu zaupanju zaposlenih v delodajalca.

V teoretičnem delu poudarim številne pozitivne vidike internega varovanja, med katerimi so večja povezanost varnostnega osebja z ostalimi zaposlenimi, boljše poznavanje delovnega okolja in večja učinkovitost pri obvladovanju tveganj.

Empirični del diplomskega dela je usmerjen v raziskovanje zaznav zaposlenih o delu internih varnostnih služb. Skozi raziskavo sem želela preveriti, kako zaposleni vrednotijo njihovo prisotnost in učinkovitost, ter ugotovili, ali se zaradi njihovega dela počutijo varneje. Rezultati so pokazali, da večina zaposlenih izkazuje visoko stopnjo zadovoljstva z delom varnostnikov.

Glavni cilj je bil raziskati izzive, s katerimi se srečujejo varnostniki pri opravljanju svojega dela, ugotoviti, kako to vpliva na kakovost varovanja, opisati zakonodajo ter opredeliti kompetence in standarde, ki jih morajo dosegati. S tem želim prispevati k boljšemu razumevanju pomena in vrednosti internega varovanja v sodobnih podjetjih.

Ključne besede: interna varnostna služba, varnostno osebje, zakonodaja, varovanje.

ABSTRACT

The role of the internal security service in ensuring security in the company

This thesis examines internal security as a key component of the private security system. It first presents the legal framework, which is essential for understanding the field, since all internal security activities derive from legislation. Legal regulation is defined as the foundation that enables organizations to lawfully and effectively carry out their security tasks. The thesis further explains the importance of internal security within companies, emphasizing why, in certain cases, this form of protection represents the most appropriate solution. Special attention is given to the role of security personnel, as they directly ensure the safety of employees, property, and business processes. The thesis places particular emphasis on the importance of effective internal security, which is crucial for ensuring employee safety, protecting the company's tangible and intangible assets, and maintaining overall workplace stability. Various approaches to the organization of internal security are examined, demonstrating how appropriate security measures can contribute to reducing internal risks, improving the work environment, and increasing employees' trust in their employer.

In the theoretical part, the thesis highlights several positive aspects of internal security, such as a stronger connection between security personnel and other employees, better knowledge of the work environment, and greater efficiency in risk management.

The empirical part focuses on exploring employees' perceptions of the work of internal security services. Through the research, the aim was to determine how employees evaluate their presence and effectiveness, and whether they feel safer due to their work. The results indicate that most employees show a high level of satisfaction with the work of security staff.

The main objective was to examine the challenges faced by security personnel in their daily work and how these affect the quality of protection, as well as to describe the relevant legislation and define the competencies and standards they are required to meet. In this way, the thesis seeks to contribute to a better understanding of the importance and value of internal security in modern companies.

Key words: internal security service, security personnel, legislation, protection

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	9
1.1	OPIS PODROČJA IN OPREDELITEV PROBLEMA	10
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE	11
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	12
1.4	UPORABLJENE RAZISKOVALNE METODE	12
2	ZASEBNO VAROVANJE	13
3	ZGODOVINA ZASEBNEGA VAROVANJA V SLOVENIJI.....	14
4	ZAKON O ZASEBNEM VAROVANJU.....	16
4.1	INTERNO VAROVANJE V ZAKONU O ZASEBNEM VAROVANJU	17
5	INTERNO VAROVANJE	18
5.1	VARNOSTNO OSEBJE	18
5.1.1	<i>Psihofizične sposobnosti in osebnostne lastnosti varnostnega osebja.....</i>	<i>19</i>
5.1.2	<i>Osebna urejenost in videz varnostnega osebja.....</i>	<i>19</i>
5.1.3	<i>Interni predpisi glede določitve delovne obleke in opremljenosti varnostnega osebja</i>	<i>21</i>
5.1.4	<i>Kodeks oblačenja varnostnega osebja.....</i>	<i>21</i>
5.2	UKREPI IN DOLŽNOSTI VARNOSTNEGA OSEBJA.....	22
5.2.1	<i>Dolžnosti pri uporabi ukrepov.....</i>	<i>22</i>
5.2.2	<i>Ukrepi varnostnega osebja.....</i>	<i>23</i>
6	VLOGA INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE PRI IDENTIFIKACIJI IN OBVLADOVANJU VARNOSTNIH TVEGANJ V PODJETJU.....	25
6.1	NADZOR DOSTOPA IN PRISOTNOSTI OSEB	25
6.2	MONITORING IN OPAZOVANJE DELOVNEGA OKOLJA.....	25
6.3	PREPREČEVANJE INCIDENTOV IN KRIZNO UKREPANJE.....	26
6.4	OPOZARJANJE IN OZAVEŠČANJE ZAPOSLENIH O VARNOSTI	26
6.5	POROČANJE IN KOMUNIKACIJA Z VODSTVOM	27
7	VLOGA INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE PRI SODELOVANJU Z ZUNANJIMI SLUŽBAMI IN OSEBAMI	28
7.1	POMEMBNOST SPREJEMA OBISKOVALCEV S STRANI INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE V PODJETJU.....	28
7.2	SODELOVANJE Z INTERVENTNIMI SLUŽBAMI	29
7.3	SODELOVANJE Z ZUNANJIMI IZVAJALCI IN DOBAVITELJI – PRIMER IZ PODJETJA X	31
7.4	KOORDINACIJA Z DRUGIMI VARNOSTNIMI SLUŽBAMI	31

8	RAZISKAVA O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI V PODJETJU S STRANI	
	INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE	33
8.1	CILJ IN NAMEN RAZISKAVE	33
8.2	METODOLOGIJA RAZISKAVE.....	33
8.3	REZULTATI RAZISKOVANJA	34
9	PRIMERJAVA MED INTERNO VARNOSTNO SLUŽBO IN ZUNANJIM	
	IZVAJALCEM STORITEV.....	38
9.1	VIDIK INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE	38
9.2	VIDIK NAJETEGA VARNOSTNEGA PODJETJA.....	39
10	PREDNOSTI IN SLABOSTI INTERNEGA VAROVANJA.....	41
10.1	PREDNOSTI INTERNEGA VAROVANJA	41
10.2	SLABOSTI INTERNEGA VAROVANJA	41
11	IZZIVI IN TRENDI	43
11.1	PSIHIČNI IN ČUSTVENI NAPOR	43
11.2	ODGOVORNOST IN POSLEDICE	43
11.3	MONOTONOST IN POMANJKANJE DELA	43
11.4	SOCIALNI IN KOMUNIKACIJSKI IZZIVI.....	43
12	SKLEP	44
13	VIRI, LITERATURA.....	47
14	PRILOGE.....	48

KAZALO SLIK

SLIKA 1: PRIMER DOBRE UREJENOSTI VARNOSTNICE	20
SLIKA 2: UKREP UGOTAVLJANJA ISTOVETNOSTI	24
SLIKA 3: REŠEVALNO VOZILO	NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

KAZALO TABEL

TABELA 1: VIDIK INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE	38
TABELA 2: VIDIK ZUNANJEGA VARNOSTNEGA PODJETJA	39

KAZALO GRAFIKONOV

GRAF 1: MNENJE ZAPOSLENIH O VPLIVU INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE NA NJIHOVO VARNOST	34
GRAF 2: PREPOZNAVANOST UKREPOV INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE MED ZAPOSLENIMI	35
GRAF 3: OBČUTEK VARNOSTI OB PRISOTNOSTI INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE	35
GRAF 4: UČINKOVITOST KOMUNIKACIJE INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE Z ZAPOSLENIMI	36
GRAF 5: VPLIV INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE NA UČINKOVITOST IN NEMOTEN POTEK DELA ZAPOSLENIH	37

1 UVOD

Z varnostjo se človeštvo srečuje že od začetkov svojega obstoja. V prvobitnih skupnostih je bila osnovna skrb posameznika predvsem fizična zaščita pred naravnimi nevarnostmi in sovražnimi silami. Z razvojem civilizacij, tehnologije in družbenih sistemov pa se je pojem varnosti razširil in postal eden ključnih temeljev za stabilno in uspešno delovanje tako posameznikov kot celotnih družb. Danes varnost ni več enodimenzionalni pojem, temveč predstavlja kompleksno in vseobsežno področje, ki vključuje informacijsko varnost, fizično varnost, varstvo osebnih podatkov, nacionalno in mednarodno varnost, varnost v delovnem okolju, ekonomsko varnost ter številne druge vidike. V sodobnem, globalno povezanem svetu, ki ga zaznamujejo hitro razvijajoče se informacijske tehnologije, povečana mobilnost ljudi in kapitala, geopolitična nestabilnost ter vedno bolj prefinjene varnostne grožnje, je zagotavljanje celostne varnosti postalo predpogoj za učinkovito delovanje tako javnih kot zasebnih sistemov. Še posebej to velja za podjetja, kjer varnost ni zgolj vprašanje zaščite ljudi in premoženja, temveč neposredno vpliva na poslovno kontinuiteto, ugled podjetja ter zaupanje strank, partnerjev in zaposlenih. V tem kontekstu igra interna varnostna služba pomembno in vse bolj strateško vlogo. Njena naloga ni zgolj izvajanje operativnih nalog fizičnega varovanja, temveč obsega tudi preventivne, nadzorne, analitične in svetovalne funkcije. Interna varnostna služba je tista, ki skrbi za nadzor nad dostopi, varovanje informacijskih virov, preprečevanje notranjih in zunanjih groženj, obvladovanje kriznih situacij ter vzpostavitev varnostne kulture znotraj organizacije. Njena učinkovitost je v veliki meri pogojena s stopnjo integracije v poslovne procese, strokovno usposobljenostjo kadrov in sodelovanjem z vodstvom podjetja. Sodobna podjetja, ne glede na panogo ali velikost, se vse pogostejše srečujejo s kompleksnimi varnostnimi izzivi, ki zahtevajo profesionalno in strateško usmerjeno varnostno službo. Pomen notranjih varnostnih struktur je tako danes bistveno večji kot v preteklosti – iz tradicionalne podporne funkcije so prerasle v ključni steber organizacijske odpornosti in stabilnosti.

Interna varnostna služba ne opravlja svojih nalog zgolj v interesu organizacije kot celote, temveč ima pomembno vlogo tudi v odnosu do zaposlenih in drugih oseb, ki so v poslovnih prostorih podjetja. Njena prisotnost vpliva na splošno počutje, občutek varnosti ter stopnjo zaupanja zaposlenih v delovno okolje in delodajalca.

1.1 Opis področja in opredelitev problema

Področje varnosti v podjetjih je v zadnjih desetletjih doživelo pomemben razvoj, saj se podjetja vse pogostejše soočajo z raznovrstnimi tveganji, ki lahko ogrozijo njihovo stabilnost, poslovanje, podatke, premoženje in predvsem varnost zaposlenih. Zaradi naraščajoče kompleksnosti groženj fizičnih vdorov, notranjih zlorab, kibernetских napadov in kriznih situacij je postalo nujno, da organizacije vzpostavijo profesionalne in celovite varnostne strukture znotraj svojih sistemov.

Interna varnostna služba predstavlja osrednji del varnostnega sistema podjetja. Njena naloga ni le izvajanje operativnih nalog fizičnega varovanja, temveč obsega širši spekter aktivnosti, ki vključujejo preventivo, spremljanje tveganj, ukrepanje v izrednih dogodkih, sodelovanje pri varovanju informacij, zaščito zaposlenih in podporo vodstvu pri oblikovanju varnostne politike. Prisotnost usposobljene, dobro organizirane interne varnostne službe lahko pomembno vpliva na učinkovitost varnostnega sistema v podjetju, hkrati pa tudi na občutek varnosti in zadovoljstvo zaposlenih.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen diplomskega dela je raziskati in predstaviti pomen, naloge in organizacijsko vlogo interne varnostne službe v podjetju.

Cilj diplomskega dela je s pregledom literature in zakonodaje, ki ureja področje internega varovanja, odgovoriti na zastavljena raziskovalna vprašanja:

- katere naloge in pristojnosti ima interna varnostna služba v podjetju;
- kako interna varnostna služba sodeluje z ostalimi oddelki podjetja in zunanjimi varnostnimi deležniki;
- kako se meri učinkovitost delovanja interne varnostne službe;
- katere varnostne grožnje najpogosteje obravnava interna varnostna služba;
- kako se interna varnostna služba prilagaja spremembam v zakonodaji in tehnološkem razvoju;
- kakšna je percepcija zaposlenih o vlogi in učinkovitosti interne varnostne službe;
- kakšne so razlike med internimi in zunanjimi službami v kontekstu zagotavljanja varnosti v podjetju.

Z odgovori na zastavljena raziskovalna vprašanja bom preverjala veljavnost naslednjih hipotez:

H1: Interna varnostna služba pomembno prispeva k zaznavi varnostne problematike v podjetju.

H2: Podjetja z internimi varnostnimi službami dosegajo večjo učinkovitost pri preprečevanju varnostnih incidentov.

H3: Sodelovanje interne varnostne službe z drugimi oddelki in zunanjimi varnostnimi deležniki povečuje celotno raven varnosti podjetja.

1.3 Predpostavke in omejitve

Predpostavljam, da bom postavljene hipoteze v diplomskem delu potrdila. Gradiva za interno varovanje je izredno malo, enako je z iskanjem knjig na temo zasebnega varovanja, zato sem morala večino literature črpati iz raznih učbenikov, revij in podjetja. Sami podatki podjetja so prav tako poslovna skrivnost, tako da sem bila tudi na tak način omejena. Kot posledica pomanjkanja literature sem veliko literature črpala iz slovenske zakonodaje (ZZasV-1, 2011).

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

Pri pisanju diplomskega dela bom uporabila kakovostne metode raziskovanja. V teoretičnem delu bom vključila pregled relevantne strokovne literature, konceptov, modelov in metod, povezanih z obravnavano temo. V tem delu se bom osredotočila na razumevanje osnovnih pojmov in obstoječih spoznanj, ki predstavljajo temelj za nadaljnjo analizo. V raziskovalno-aplikativnem delu pa bom vključila analizo izbranega primera, postavitev diagnoze in predloge ukrepov.

Delo bo pripravljeno s pomočjo računalnika, medtem ko bo izpis izveden z laserskim tiskalnikom, skladno s tehničnimi navodili.

2 ZASEBNO VAROVANJE

Zasebno varovanje predstavlja pomemben del varnostnega sistema v sodobni družbi. Gre za izvajanje varnostnih nalog s strani pravnih ali fizičnih oseb, ki imajo za to ustrezno pooblastilo in licenco. Zasebno varovanje deluje kot dopolnilo javnim varnostnim službam, kot so policija, vojska ali druge državne institucije, pri čemer se osredotoča predvsem na varovanje ljudi in premoženja v zasebnem sektorju. Področje zasebnega varovanja v Sloveniji ureja Zakon o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11, v nadaljevanju: ZZasV-1), ki določa pogoje za izvajanje dejavnosti, vrste storitev, pravice in dolžnosti varnostnega osebja ter nadzor nad izvajanjem. V Sloveniji poznamo razne oblike zasebnega varovanja in vrste licenc. Med licence spadajo: varovanje ljudi in premoženja, varovanje oseb, prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk, varovanje javnih zbiranj, varovanje prirediteljev v gostinskih lokalih, upravljanje varnostno-nadzornega centra, načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja. Varnostniki morajo biti ustrezno usposobljeni, psihofizično sposobni in imeti veljavno licenco. Poleg tehničnega znanja morajo obvladati tudi komunikacijo, obvladovanje konfliktnih situacij ter spoštovati človekove pravice in dostojanstvo posameznika. Delo varnostnika je pogosto izpostavljeno tveganjem, zato je za kakovostno opravljanje nalog ključno stalno izpopolnjevanje znanja in veščin. V zadnjih letih se pomen zasebnega varovanja povečuje, predvsem zaradi večjih potreb po varnosti v gospodarstvu, javnih institucijah in pri organizaciji dogodkov. Poleg tega se z razvojem tehnologije spreminjajo tudi načini varovanja, vse večji pomen imajo tehnični sistemi, kot so videonadzor, kontrola dostopa in protivlomna zaščita. Zasebno varovanje ima pomembno vlogo pri zagotavljanju občutka varnosti prebivalcev in ohranjanju reda. Ključno je, da se izvaja strokovno, zakonito in v sodelovanju z drugimi varnostnimi subjekti.

3 ZGODOVINA ZASEBNEGA VAROVANJA V SLOVENIJI

Zasebno varovanje, kot ga poznamo danes, se je v Sloveniji začelo razvijati po letu 1989 z uvedbo Zakona o podjetjih, ki je omogočil ustanavljanje zasebnih podjetij. Ta pravna podlaga je omogočila transformacijo nekdanjih družbenih organizacij v zasebna varnostna podjetja in je sprožila razvoj dejavnosti, ki je danes nepogrešljiv del varnostnega sistema.

Sklepam, da je bil ključni dejavnik za nastanek sodobnega zasebnega varovanja prav prehod v tržno gospodarstvo. Država je postopoma opuščala monopol nad varnostjo, kar je odprlo prostor za zasebno pobudo, a je hkrati sprožilo potrebo po sistemski ureditvi tega področja. Zgodovinsko gledano, pa ima varovanje na Slovenskem veliko daljše korenine. Že v obdobju Avstro-Ogrske, leta 1904, je bil izdan ukaz ministrov za trgovino in notranje zadeve, ki je omogočil delovanje stražarskih služb. Te so opravljale osnovne varnostne naloge, kot so obhodi, zaklepanje trgovin in varovanje premoženja. Čeprav uradnih podatkov o njihovem številu na Slovenskem nimamo, je glede na gospodarsko razvitost nekaterih mest utemeljeno domnevati, da so te službe delovale tudi pri nas. Tudi v času Kraljevine Jugoslavije so obstajali zasebni ponudniki varnostnih storitev. Leta 1934 je bilo denimo v Mariboru aktivno podjetje, ki je trdilo, da deluje že 30 let, kar potrjuje kontinuiteto teh dejavnosti še iz časa Avstro-Ogrske. Po drugi svetovni vojni in uveljavitvi socialistične ureditve so se zasebne pobude skoraj popolnoma umaknile. Leta 1958 je bila v Ljubljani ustanovljena organizacija Ključar, ki se je kmalu preimenovala v podjetja Varnost. To podjetje je postopoma razširilo svoje delovanje po Sloveniji in opravljajo fizično varovanje družbenega premoženja. Z razpadom Jugoslavije in spremembo političnogospodarskega sistema se je začelo obdobje hitre rasti zasebnih varnostnih podjetij. Mnoge nekdanje delovne organizacije so se preoblikovale, nastajala so nova podjetja, ki so ponudila razširjen spekter storitev – od fizičnega varovanja do tehnične zaščite in spremljanja denarja. Do leta 1992 je bilo registriranih že okoli 150 tovrstnih podjetij. Leta 1993 je bila zato ustanovljena Zbornica poklicnih varnostnih služb Slovenije, ki se je kmalu preimenovala v Zbornico RS za zasebno varovanje. Ta je imela pomembna javna pooblastila, kot so izdaja licenc, nadzor nad usposabljanjem varnostnikov in vzdrževanje etičnih standardov. Leta 2003 je bil sprejet nov zakon, ki je zbornici odvzel večino pristojnosti in jih prenesel na Ministrstvo za notranje zadeve. Uvedene so bile različne vrste licenc, določeni so bili poklicni standardi, ukrepi varnostnega osebja in pogoji za uporabo sile. Kljub posodobitvi sistema se je v praksi pokazalo, da nadzor ni bil dovolj učinkovit.

Oseбно menim, da sta bila ena izmed najbolj bolečih pokazateljev neučinkovitosti tragičen dogodek leta 2005 v diskoteki Lipa in incident pred lokalom Global leta 2007, ko so zaradi pomanjkanja nadzora izgubili življenje nedolžni ljudje. Ta dogodka sta močno omajala ugled zasebnega varovanja v očeh javnosti in pokazala na pomanjkljivosti takratnega sistema. Po letu 2007 je zakon doživel več sprememb, ki so še dodatno oslabele vlogo Zbornice RS za zasebno varovanje in celoten sistem naredile manj stabilen. Članstvo v zbornici je postalo prostovoljno, javna pooblastila pa je v celoti prevzelo ministrstvo. Leta 2010 sta Zbornica RS za zasebno varovanje in ministrstvo skupaj pripravila predlog novega zakona, ki je bil sprejet leta 2011 in velja še danes. Ta zakon ponovno ureja pravice in dolžnosti vseh subjektov na področju varovanja ter postavlja jasna pravila glede licenc, usposabljanja, ukrepov in nadzora.

4 ZAKON O ZASEBNEM VAROVANJU

ZZasV-1 je pravni akt v Republiki Sloveniji, ki ureja področje zasebnega varovanja – to pomeni varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne izvaja država, ampak zasebna podjetja ali organizacije. ZZasV-1 je bil sprejet leta 2011 in je začel veljati 1. 1. 2012, vsebuje pa 107 členov, razdeljenih po vsebinskih sklopih.

ZZasV-1 (2011) določa:

- pogoje za opravljanje zasebnega varovanja;
- oblike varovanja;
- pravice in dolžnosti varnostnikov;
- načine izvajanja varovanja;
- usposabljanje in nadzor nad varnostnim osebjem;
- notranji nadzor in vlogo države.

4.1 Interno varovanje v Zakonu o zasebnem varovanju

Za interno varovanje je v 3. členu ZZasV-1 navedeno, da lahko v skladu z določbami tega zakona izvajalec internega varovanja organizira interno varovanje kot neprofitno dejavnost za lastne potrebe in zaposli varnostnike, ki izpolnjujejo pogoje v skladu s tem zakonom. Interno varovanje je varovanje, ki ga za lastne potrebe organizira izvajalec internega varovanja, ki neprofitno organizira varovanje ljudi in premoženja na objektih ali območjih, ki so namenjeni samo za njegove potrebe (ZZasV-1, 5. člen, 2011). Izvajalec ali izvajalka internega varovanja (v nadaljnjem besedilu: izvajalec internega varovanja) je gospodarska družba, samostojni podjetnik posameznik, državni organ, zavod, javna agencija in druga pravna ali fizična oseba, ki je registrirana v skladu z določbami tega zakona in izvaja interno varovanje (ZZasV-1, 5. člen, 2011). Varovano območje je prostor, objekt ali območje v lasti, najemu ali upravljanju naročnika storitve, ki je s pogodbo določeno z imetnikom licence. Gre za območje, na katerem se izvaja interno varovanje, in neposredno bližino varovane osebe.

V 31. členu ZZasV-1 je navedeno, da mora izvajalec internega varovanja izpolnjevati določene pogoje za zakonito opravljanje svojih dejavnosti. Če je v interno varovanje vključenih več kot 30 varnostnikov, mora imeti podjetje zaposlenega varnostnega menedžerja za nedoločen in poln delovni čas, ki je odgovoren za zasebno varovanje. Prav tako mora imeti v svoji ekipi strokovno usposobljene varnostnike in sprejet interni akt, ki ureja oznake, delovno obleko, opremo in vozila, ki jih uporabljajo. V primeru, da izvajalec internega varovanja zaposluje manj kot 30 varnostnikov, lahko nalogo varnostnega menedžerja opravlja tudi oseba z najmanj visoko strokovno izobrazbo, ki je pri njem zaposlena za nedoločen in poln delovni čas. Pred začetkom izvajanja internega varovanja je treba opraviti registracijo pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, kot pristojnemu organu na področju zasebnega varovanja. Če so izpolnjeni vsi zakonski pogoji, se izvajalec vpiše v ustrezno evidenco in mu je izdano potrdilo o registraciji. Pogoji za opravljanje internega varovanja so skladni s tistimi, ki veljajo za pridobitev.

5 INTERNO VAROVANJE

Interno varovanje je oblika varovanja, ki jo podjetje ali organizacija izvaja samo zase, kar pomeni, da ne najame zunanjega varnostnega podjetja, temveč ustvari svojo lastno varnostno službo znotraj podjetja. Ti varnostniki so zaposleni neposredno v podjetju in skrbijo za varnost zaposlenih, premoženja, prostorov in informacij. Naloge varnostnika, ki dela v interni varnostni službi, so v osnovi enake kot naloge varnostnika, zaposlenega v zunanjem varnostnem podjetju. Obojni delajo v skladu z ZZasV-1, kar pomeni, da imajo enaka pooblastila, opraviti morajo enako strokovno usposabljanje in pridobiti licenco za varnostnika ter delovati v skladu z zakonodajo, poklicno etiko in človekovimi pravicami.

Pomembno je poudariti, da v primeru internega varovanja podjetje ne pridobi licence, kot jo potrebujejo pravne osebe, ki opravljajo varovanje kot gospodarsko dejavnost. Namesto tega podjetje prejme uradno dovoljenje oziroma potrdilo za izvajanje internega varovanja znotraj lastne organizacije. Razlog za to razliko je v tem, da se licence izdajajo izključno za izvajanje pridobitne dejavnosti varovanja, medtem ko interno varovanje poteka nepridobitno, za lastne potrebe podjetja.

5.1 Varnostno osebje

Varnostno osebje ima ključno vlogo pri zagotavljanju reda, varnosti in zaščite ljudi ter premoženja v različnih okoljih – od zasebnih podjetij do javnih ustanov. Po 5. členu ZZasV-1 je varnostnik ali varnostnica oseba, ki neposredno opravlja naloge zasebnega varovanja in lahko pri tem izvaja ukrepe in dolžnosti v skladu s tem zakonom. Prav tako ta člen opredeljuje pomen varnostnega osebja, za katerega je navedeno, da gre za osebje (varnostnik, varnostnik čuvaj, varnostnik nadzornik, operater VNC, varnostnik telesni stražar, varnostni menedžer, varnostni tehnik in pooblaščen inženir varnostnih sistemov), ki pri imetniku licence ali izvajalcu internega varovanja neposredno opravlja naloge zasebnega varovanja in nima statusa uradne osebe v skladu z zakonom, ki določa kazniva dejanja.

Vsako varnostno osebje (v nadaljevanju varnostnik) mora pred začetkom dela pridobiti službeno izkaznico. Pogoji za pridobitev službene izkaznice so navedeni v 32. členu ZZasV-1:

- starost najmanj 18 let (polnoletnost);
- biti mora državljan države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije;
- za vrsto del, ki jih bo opravljal, mora biti usposobljen;
- biti mora varnostno preverjen in ne sme imeti varnostnih zadržkov;
- v obdobju zadnjih dveh let mu ni bila odvzeta službena izkaznica zaradi kršitev tega zakona;
- biti mora zdravstveno in psihično sposoben glede na vrsto del, ki jih bo opravljal;
- aktivno obvladovanje slovenskega jezika.

5.1.1 Psihofizične sposobnosti in osebnostne lastnosti varnostnega osebja

Za uspešno opravljanje dela varnostnika niso dovolj zgolj formalna znanja in pridobljena pooblastila, temveč je pomemben tudi nabor osebnostnih lastnosti in psihofizičnih sposobnosti. Varnostnik mora biti zanesljiv, odgovoren in sposoben delovati v stresnih situacijah. Pri svojem delu se pogosto srečuje s konflikti, zato sta samokontrola in čustvena stabilnost ključnega pomena. Od njega se pričakuje tudi dobra komunikativnost, saj mora znati jasno in mirno komunicirati tako z zaposlenimi kot z obiskovalci. Pomembna je sposobnost hitrega odločanja in presojanja, ki temelji na pravilih in predpisih, ne na osebnih čustvih. Poleg tega mora varnostnik izkazovati visoko raven integritete in etičnosti, saj mu podjetje zaupa odgovornost za varovanje ljudi in premoženja. Fizična pripravljenost je prav tako bistvenega pomena, saj delo pogosto zahteva dolgotrajno prisotnost, gibanje, včasih pa tudi fizične posege. Varnostnik mora biti pozoren, imeti dobro razvite opazovalne sposobnosti in ostati osredotočen tudi pri rutinskih nalogah.

5.1.2 Osebna urejenost in videz varnostnega osebja

Osebna urejenost varnostnega osebja predstavlja pomemben element njihove profesionalne podobe ter prispeva k splošnemu vtisu strokovnosti in zanesljivosti varnostne službe.

Varnostniki pri svojem delu ne zastopajo le sebe, temveč tudi podjetje, zato njihov videz neposredno vpliva na občutek varnosti in zaupanje delavcev. Urejenost je tako eden izmed temeljev za vzpostavljanje avtoritete in profesionalnega nastopa varnostnega osebja. Delovna obleka in oblačila morajo biti vedno čista, zlikana in brez vidnih poškodb ali madežev. Neprimerno je nošenje oblačil, ki odstopajo od profesionalnega standarda, denimo prekratkih, raztrganih ali drugače neustreznih kosov (Allied Services, 2022). Poleg tega se od varnostnikov pričakuje dosledno vzdrževanje osebne higiene, kar vključuje redno nego las, čiste in urejene nohte ter splošno skrb za zunanji videz (Dahlcore, 2020). Posebna pravila se nanašajo na tetovaže in nakit. Vidne tetovaže, ki bi lahko bile žaljive, neprimerne ali v nasprotju z ugledom podjetja, morajo biti prekrite, na določenih mestih telesa, kot so obraz, vrat in roke, so pogosto prepovedane. Prav tako večina delodajalcev omejuje nošenje nakita, dovoljen je zgolj diskreten nakit, ki ne ovira delovnih nalog in ne zmanjšuje profesionalnega vtisa. Lasje morajo biti urejeni in naravne barve, obrazna dlaka pa primerno negovana oziroma obrezana. Pri ženskah in moških velja, da ličenje oziroma dodatki ne smejo biti pretirani ali moteči, saj lahko zmanjšujejo resnost nastopa varnostnika.

Slika 1: Primer dobre urejenosti varnostnice

Vir 1: (<https://www.sintal.si/wp-content/uploads/2025/02/2024-Delovna-oblacila-Z-06-512x1024.png>)

5.1.3 Interni predpisi glede določitve delovne obleke in opremljenosti varnostnega osebja

Poleg standardov glede videza, izgleda in osebne urejenosti imajo različna podjetja urejene interne akte, v katerih določajo, da delavci, vključno z varnostnim osebjem, prihajajo na delovno mesto v civilnih oblačilih, kjer jih čaka garderoba ali posebej urejen prostor za preoblečenje. Tam se preoblečejo v službena oblačila oziroma delovne obleke, ki so jim določena. Ta praksa pripomore k:

- zagotavljanju enotne zunanje podobe podjetja;
- večji profesionalnosti in prepoznavnosti varnostnih služb;
- ohranjanju kakovosti delovnih oblek (higiena, estetika, minimalna obraba);
- ločitvi med zasebnim in službenim videzom.

Za postavitev oznak podjetja, kroja in barv delovnih oblek je določeno, da mora podjetje imeti interni akt (ZZasV-1, 2011). Ta akt pregleda in potrdi MNZ, tako da je to določeno v 19. členu ZZasV-1. Takšna ureditev je skladna z zahtevami po zagotavljanju varnega delovnega okolja, profesionalnosti in varnosti ter se lahko vidi kot razširitev skladnosti s splošnimi načeli delovnega prava in varnosti pri delu (ZZasV-1, 2011).

5.1.4 Kodeks oblačenja varnostnega osebja

V skladu z določbami 61. in 62. člena ZZasV-1 mora varnostno osebje, kot so varnostniki, varnostniki nadzorniki in varnostni tehniki, med opravljanjem svojih nalog nositi delovno obleko, ki je označena z imenom in licenčno oznako. Oznaka imetnica licence mora biti na rokavu ali sprednjem prsnem delu obleke, najmanj 50 mm v premeru, medtem ko mora biti na sprednjem delu obleke napis »VAROVANJE«. Lahko pa sta na sprednjem delu delovne obleke napisana tudi priimek in začetnica imena varnostnika. Velikost črk za napis na sprednjem delu je določena na najmanj 10 mm, barva pa mora zagotavljati dobro vidnost glede na barvo podlage. Kot alternativa napisom na obleki lahko varnostno osebje uporablja tudi službeno izkaznico. Delovna obleka po barvni licenci, kroju in oznakah ne sme biti enaka ali podobna uniformi ali oznakam uradnih oseb policije, zavodov za prestajanje kazni zapora, obrambnih sil ter drugih uradnih oseb državnih organov in lokalnih skupnosti.

5.2 Ukrepi in dolžnosti varnostnega osebja

Varnostniki pri opravljanju svojega dela ne skrbijo zgolj za red in varnost, temveč morajo pri tem upoštevati jasno določene ukrepe in dolžnosti. Njihova pooblastila, omejitve in odgovornosti so opredeljene v zakonodaji ter internih aktih podjetja, s ciljem zagotavljanja varnega delovnega okolja, varovanja premoženja in zaščite ljudi. Dosledno spoštovanje teh dolžnosti je ključno za učinkovito in zakonito izvajanje varnostnih nalog.

5.2.1 Dolžnosti pri uporabi ukrepov

Varnostnik mora pri svojem delu vedno ukrepati strokovno in sorazmerno glede na zakonit cilj, pri čemer mora spoštovati človekove pravice in svoboščine. Ukrepi morajo biti izvedeni v skladu z zakonom in podzakonskimi akti z namenom, da se naloga opravi z najmanjšimi možnimi škodljivimi posledicami. Nobena oseba ne sme biti podvržena mučenju, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Pred izvedbo ukrepa je varnostnik dolžan pravočasno in jasno obvestiti osebe o pravilih varovanja ter notranjem redu na varovanem območju. Če je mogoče, mora osebo predhodno opozoriti na posledice ukrepa in ji omogočiti, da se z upoštevanjem opozorila izogne uporabi ukrepa. Ukrep mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi za njegovo uporabo ali ko varnostnik ugotovi, da naloge ne bo mogel uspešno izvesti. Posebno pozornost mora varnostnik nameniti ranljivim skupinam, kot so otroci, mladoletniki, invalidi, starejši, bolne osebe in nosečnice, ter ravnati z njimi skrbno in spoštljivo, upoštevajoč njihove posebnosti. Imetnik licence ali naročnik storitve zasebnega varovanja varnostniku ne sme ukazovati izvajanja ukrepov, ki so v nasprotju z zakonom, prav tako ni dovoljena uporaba prepovedanih prisilnih sredstev, nevarnih predmetov ali živali kot sredstev prisile. Posest in uporaba prepovedanih prisilnih sredstev, nevarnih predmetov in snovi, katerih posedovanje ni dovoljeno ali je omejeno, sta strogo prepovedani. Uporaba službenih psov, plinskega razpršilca ali strelnega orožja je dovoljena le pod pogoji, ki jih določa ZZasV-1. Varnostnik sme ukrepe uporabljati samo na varovanem območju, razen če zakon izrecno določa drugače. Minister, pristojen za notranje zadeve, določa podrobnejša pravila o načinu izvajanja ukrepov varnostnikov in uporabi drugih sredstev (ZZasV-1, 44. člen).

5.2.2 *Ukrepi varnostnega osebja*

Pri opravljanju nalog zasebnega in internega varovanja sme varnostnik, če so ogroženi življenje, osebna varnost, premoženje, če je kršen red ali javni red na varovanem območju, uporabiti naslednje ukrepe (ZZasV-1, 2011):

1 Opozorilo

Varnostnik ustno opozori osebno na neprimerno vedenje ali kršitev pravil na varovanem območju, s čimer preprečuje nadaljnjo kršitev brez fizičnega posredovanja (ZZasV-1, 45. člen).

2 Ustna odredba

Varnostnik izreče formalno navodilo, da oseba preneha z določenim dejanjem ali se drži pravil na varovanem območju, kar poudarja obveznost spoštovanja pravil in omogoča nadaljnje ukrepanje, če oseba odredbe ne upošteva (ZZasV-1, 47. člen).

3 Ugotavljanje istovetnosti

Varnostnik zahteva, da oseba predloži osebni dokument ali na drug način dokaže svojo identiteto, s čimer prepreči dostop nepooblaščenim osebam in zagotovi nadzor nad varovanim območjem (ZZasV-1, 47. člen).

4 Površinski pregled

Varnostnik opravi kratek pregled osebe (ne posega v intimne dele telesa) in njene prtljage, da prepreči prenos nevarnih predmetov ali prepovedanih snovi na varovano območje (ZZasV-1, 48. člen).

5 Preprečitev vstopa oziroma izstopa z varovanega območja

Varnostnik s fizičnimi ali tehničnimi sredstvi prepreči, da oseba vstopi ali zapusti določeno območje, s čimer varuje ljudi in premoženje ter preprečuje motnje javnega reda (ZZasV-1, 49. člen).

6 Zadržanje osebe

Varnostnik omeji gibanje osebe za kratek čas – do prihoda policije ali varnega reševanja situacije, s čimer prepreči nadaljnjo škodo ali ogrožanje varovanega območja (ZZasV-1, 50. člen).

7 Uporaba fizične sile

Varnostnik uporabi telesno moč za nadzor nad osebo, kadar blažji ukrepi ne učinkujejo, da zaščiti sebe, druge ali premoženje pred neposredno grožnjo (ZZasV-1, 51. člen).

8 Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje

Varnostnik uporabi tehnične pripomočke, kot so lisice ali varnostni pasovi, za varno zadržanje osebe, ki predstavlja resno nevarnost, dokler ne pridejo ustrezni organi (ZZasV-1, 52. člen).

Slika 2: Ukrep ugotavljanja istovetnosti

Vir 2: (<https://dis-blog.thalesgroup.com/wp-content/uploads/2017/01/ID-Verification-banks.png>)

6 VLOGA INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE PRI IDENTIFIKACIJI IN OBVLADOVANJU VARNOSTNIH TVEGANJ V PODJETJU

Kot ključni del sistema varovanja v vsakem podjetju interna varnostna služba bistveno prispeva k prepoznavanju in obvladovanju varnostnih tveganj. Delo varnostnega osebja ni omejeno le na fizično prisotnost ali nadzor dostopa, temveč vključuje celovit pristop, ki zajema opazovanje okolja, identifikacijo nevarnosti, preprečevanje incidentov, svetovanje zaposlenim in poročanje vodstvu. Takšna aktivna prisotnost omogoča podjetju, da se varnostni incidenti zaznajo že v zgodnji fazi in se ustrezno ukrepa, kar zmanjšuje možnosti za škodo in ohranja neprekinjeno delovanje organizacije.

Poleg tega interna varnostna služba pomembno vpliva na zavedanje o varnosti med zaposlenimi. S svojim profesionalnim in uniformiranim pristopom krepi disciplino, urejenost in profesionalnost v delovnem okolju. Varnostniki tako ne skrbijo zgolj za preprečevanje fizičnih incidentov, temveč tudi za vzpostavljanje kulture varnosti, ki prispeva k boljšemu delovnemu okolju in kakovosti storitev podjetja.

6.1 Nadzor dostopa in prisotnosti oseb

Nadzor dostopa in spremljanje prisotnosti oseb predstavlja eno temeljnih nalog interne varnostne službe v podjetju. Glavni cilj teh ukrepov je preprečevanje nepooblaščenega vstopa in zagotavljanje, da imajo le pooblaščen osebe dostop do posameznih delovnih prostorov. Varnostniki pri tem uporabljajo različne metode, kot so preverjanje identitete obiskovalcev in uporaba dostopnih kartic. Sistematično spremljanje prisotnosti zaposlenih omogoča varnostnikom, da hitro zaznajo morebitna odstopanja ali sumljive situacije, kar zmanjšuje možnost za tatvine, nesreče ali druge varnostne incidente. Poleg tega nadzor dostop vključuje tudi prepoznavanje nenavadnega vedenja ali prisotnosti nepooblaščenih oseb, kar prispeva k zgodnjemu ukrepanju in preprečevanju incidentov.

6.2 Monitoring in opazovanje delovnega okolja

Monitoring in opazovanje delovnega okolja predstavljata pomemben del dejavnosti interne varnostne službe, saj omogočata zgodnje zaznavanje potencialnih nevarnosti in varnostnih

tveganj. Varnostniki redno izvajajo obhode po prostorih podjetja, spremljajo videonadzorne sisteme in opozarjajo na morebitne nepravilnosti in sumljive aktivnosti. Takšen pristop omogoča, da se tveganja prepoznajo že v začetni fazi in se tako ustrezno ukrepa, s čimer se zmanjšuje možnost škode za zaposlene ali premoženja podjetja. Samo opazovanje delovnega okolja ni omejeno le na fizične nevarnosti, temveč vključuje tudi spremljanje skladnosti s predpisanimi internimi pravili, kot so red in urejenost delovnih prostorov, uporaba osebne zaščitne opreme in pravilno ravnanje z delovnimi sredstvi. S tem varnostniki prispevajo k vzpostavitvi urejenega in varnega delovnega okolja, kar dodatno krepi zavedanje o varnosti med zaposlenimi. Z rednim spremljanjem in dokumentiranjem opaženih dogodkov se lahko načrtujejo razni preventivni ukrepi in izboljšave splošne varnosti podjetja.

6.3 Preprečevanje incidentov in krizno ukrepanje

Preprečevanje in krizno ukrepanje zagotavljata neprekinjeno varnost zaposlenih, na podlagi opazovanj in spremljanja delovnega okolja lahko varnostniki identificirajo potencialna tveganja in izvedejo preventivne ukrepe. Gre za proaktivno in reaktivno delovanje varnostnega osebja, ki na ta način preprečijo nastanek dogodka, ki bi lahko zaposlene spravil v nevarnost ali škodil podjetju v smislu premoženja. Kakovostno delo varnostnika prav zato ni takšno, kot ga navadno prikazujejo v različnih filmih, saj mora varnostnik konstantno opazovati kamere in izvajati obhode, med katerimi morda zazna morebitne nevarnosti. Seveda je tukaj izredno pomembno, da se varnostnik zaveda, da mora tudi med izvajanjem ukrepov delovati humano in etično. V primeru nastanka incidenta ali ogrožajoče situacije je treba ukrepati hitro in učinkovito, skladno s predpisanimi protokoli. To vključuje obveščanje nadrejenih, izolacijo nevarnih območij, koordinacijo z reševalnimi službami ali drugimi pristojnimi organi in izvajanje ukrepov za zmanjšanje škode. S tem zagotavlja, da se nevarnosti čim hitreje obvladujejo, kar zmanjšuje možnost poškodb ali materialne škode in omogoča nemoteno delovanje podjetja.

6.4 Opozarjanje in ozaveščanje zaposlenih o varnosti

Varnostno osebje ima veliko vlogo pri seznanjanju z internimi pravili in postopki za ravnanje v različnih situacijah. S tem se povečuje zavest o varnosti in spodbujanje odgovornega vedenja med zaposlenimi. Varnostnik ima nalogo, da v okviru svojega dela opozarja, opominja in svetuje zaposlenim glede varnostnih pravil, pravilnega ravnanja z opremo in drugih varnostnih ukrepov. Pomembno je, da zaposleni tovrstnih opozoril ne dojemajo kot osebno žalitev ali

napad, temveč kot pomoč in preventivni ukrep, ki je namenjen njihovem varovanju in zaščiti. Takšen odnos krepi varnostno kulturo v podjetju, spodbuja sodelovanje med zaposlenimi in varnostnim osebjem ter zmanjšuje možnost nesreč ali drugih incidentov.

6.5 Poročanje in komunikacija z vodstvom

Ena izmed ključnih nalog je tudi sistematično poročanje in učinkovita komunikacija z vodstvom podjetja. Varnostniki morajo po svojem zaključenem delovniku napisati dnevnik, v katerega zabeležijo vsa opažanja, incidente in opozorila, ter v določenih primerih napisati poročilo in ga poslati svojemu nadrejenemu, s čimer se vodstvu omogoča sprejem informiranih odločitev. Takšna komunikacija zagotavlja, da se varnostna problematika obravnava na vseh ravneh podjetja in da se preventivni ukrepi ustrezno izvajajo. Poročanje vključuje tako redna dnevna ali tedenska poročila kot tudi takojšnje obveščanje v primeru izrednih dogodkov.

7 VLOGA INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE PRI SODELOVANJU Z ZUNANJIMI SLUŽBAMI IN OSEBAMI

Tako kot drugo osebje v podjetju tudi varnostno osebje sodeluje z zaposlenimi izven varnostnega kadra in z različnimi zunanjimi deležniki. Poklic varnostnika vključuje vsakodnevni stik s strankami, izvajalci iz drugih podjetij, šoferji kamionov, obiskovalci in dostavljavci paketov, prav tako pa v izrednih dogodkih sodeluje s policijo, reševalnimi ali drugimi varnostnimi službami. Vsak zaposleni v interni varnostni službi mora biti seznanjen z ustreznimi postopki za pravilno in učinkovito ravnanje v odnosu do posameznih oseb. Pri obiskovalcih je naloga varnostnika, da jih sprejme, kontaktira ustrezno odgovorno osebo za obiskovalce in jo seznani z varnostnimi pravili na varovanem območju. Enako velja za dostavljavce – seznanjeni morajo biti s pravili na varovanem območju. Varnostnik je prva kontaktna oseba, s katero se obiskovalec ali zunanji izvajalec sreča ob prihodu v podjetje. Zato je nujno, da varnostno osebje pozna ustrezne postopke in pravilno reagira glede na posamezno kategorijo oseb/služb, ne glede na to, ali gre za izvajalca, dostavljavca, policista, gasilca ali reševalca, ter s tem zagotavlja varno, urejeno in učinkovito delovanje podjetja (Sintal, 2024).

7.1 Pomembnost sprejema obiskovalcev s strani interne varnostne službe v podjetju

Interna varnostna služba predstavlja ključni element zagotavljanja varnosti v podjetju, saj ne skrbi le za nadzor nad dostopom in varovanjem premoženja, temveč tudi za usklajeno sodelovanje z zaposlenimi in zunanjimi deležniki. Pomembno je, da je njena vloga v podjetju jasno prepoznana in sprejeta s strani vseh zaposlenih. Zaupanje in spoštovanje do interne varnostne službe prispevata k učinkovitejšemu izvajanju varnostnih ukrepov, hitrejšemu reševanju incidentov ter preprečevanju tveganj za ljudi in premoženje. Dobro urejena interna varnostna služba omogoča standardizirane postopke za sprejem obiskovalcev, nadzor dostopa, obravnavo dostav in koordinacijo z zunanjimi službami, kar povečuje varnostno kulturo v podjetju. S tem se zmanjšuje možnost nesreč, incidentov ali kršitev notranjih pravil. Poleg tega jasen sprejem in podpora s strani zaposlenih olajšata izvajanje preventivnih ukrepov, izboljšata komunikacijo med varnostnim osebjem in drugimi zaposlenimi ter omogočata učinkovitejšo integracijo tehnoloških sistemov varovanja. V praksi to pomeni, da se interna varnostna služba ne obravnava zgolj kot nadzorni organ, temveč kot partner pri zagotavljanju varnega in

urejenega delovnega okolja. Z dobro organizirano interno varnostno službo podjetje pridobi ne le višjo raven varnosti, temveč tudi večjo zanesljivost v primeru sodelovanja z zunanjimi službami, kar posledično prispeva k učinkovitejšemu in bolj profesionalnemu poslovanju podjetja.

Uporaba zunanje varnostne službe v tem kontekstu ne bi bila enako učinkovita, saj zunanje službe običajno nimajo tako podrobnega poznavanja notranjih procesov, zaposlenih in posebnosti podjetja. Pogosto je omejena tudi njihova fleksibilnost pri prilagajanju notranjim pravilom in postopkom, kar lahko povzroči počasnejši odziv v izrednih situacijah ali neustrezno obravnavo obiskovalcev, dostav in drugih zunanjih deležnikov. Interna varnostna služba pa omogoča stalno prisotnost, poznavanje specifičnih tveganj ter hitrejšo in bolj usklajeno reakcijo, kar zagotavlja višji nivo varnosti in zanesljivosti.

Odgovornosti varnostnika na vhodu (Sintal, 2024):

- usmerjanje obiskovalcev in pomoč s koristnimi informacijami;
- evidentiranje obiskovalcev v skladu z zakonom;
- preprečevanje nedovoljenih vstopov;
- dobro poznavanje objekta, še posebej namembnosti posameznih prostorov, evakuacijskih poti, alarmnih sistemov in lokacij hidrantov, ventilov za vodo ter glavnih električnih stikal;
- sprejemanje naročil za vzdrževalce in čistilce, nadzor uporabe dvigal in reševanje oseb iz dvigal, prejemanje in izročanje pošte ter drugo glede na želje naročnika.

7.2 Sodelovanje z interventnimi službami

Nesreča nikoli ne počiva – zgodi se lahko kadarkoli in kjerkoli. Zato je interna varnostna služba posebej usposobljena, da v takšnih trenutkih posreduje hitro, odločno in usklajeno. Za mnoge ljudi je varnostnik zgolj nekdo, ki nas od daleč opazuje in skrbi za red, a pride lahko trenutek, ko bo prav od njegove usposobljenosti in odzivnosti odvisno naše zdravje ali celo življenje. V nujnih primerih, kot so požar, zdravstvene težave, nesreče pri delu ali varnostne grožnje, so pogosto prav varnostniki internega varovanja prvi na kraju dogodka in tisti, ki sprožijo ustrezne postopke. Tesno sodelovanje z gasilci, policijo in reševalnimi ekipami ima večplastne učinke. Omogoča hitrejša ukrepanje, saj so informacije pravočasno in jasno posredovane, hkrati pa

zmanjšuje možnost napak, ker so vloge in odgovornosti že vnaprej dogovorjene. Takšno sodelovanje prispeva tudi k večji stopnji varnosti, saj se notranje in zunanje službe medsebojno dopolnjujejo. Poleg tega pozitivno vpliva na izkušnjo zaposlenih in obiskovalcev, ki se v takšnem okolju počutijo varneje.

V Sloveniji so delodajalci v letu 2024 prijavili 14.349 nesreč pri delu, od tega 16 smrtnih in 916 hudih poškodb, ostale so bile manjše (Inšpektorat za delo, 3. 7. 2025).

Slika 3: Reševalno vozilo

Vir 3: (<https://www.medicop.eu/assets/images/lifesaver-cr.jpg>)

Interna varnostna služba ima pri tem ključno vlogo, saj njena aktivnost omogoča hitro in kakovostno posredovanje. V praksi to pomeni, da varnostniki ob zaznavi nezgode ali dogodka nesreče nemudoma obvestijo pristojne interventne službe. Poleg tega so usposobljeni za nudenje prve pomoči, s čimer lahko pomembno zmanjšajo posledice poškodb. Njihova naloga je prav tako usmerjanje reševalnih ekip do prizorišča, tudi kadar gre za težje dostopne prostore ali območja z večjim številom ljudi in zagotavljanje varnega okolja, v katerem lahko interventne službe nemoteno opravljajo svoje delo. Po nastopu incidenta interna varnostna služba sledi vnaprej določenim protokolom, ki zagotavljajo učinkovitost in red. Najprej zavarujejo območje in tako preprečijo dostop nepooblaščenim osebam ter morebitne dodatne nevarnosti. Hkrati koordinirajo delovanje z interventnimi službami in jim posredujejo ključne informacije o dogodku, lokaciji in morebitnih posebnih tveganjih. Pomemben del njihovega dela je tudi evidentiranje dogodka, kjer beležijo potek dogajanja, sprejete ukrepe in opažanja, ki so kasneje pomembni za analizo. Poleg tega nudijo podporo zaposlenim in obiskovalcem, tako da jim zagotavljajo osnovne informacije, jih usmerjajo na varno in s tem preprečujejo nastanek panike.

Po končanem posredovanju sodelujejo pri analizi in oceni učinkovitosti izvedenih ukrepov ter pripravljajo predloge za morebitne izboljšave v prihodnje.

7.3 Sodelovanje z zunanjimi izvajalci in dobavitelji – primer iz podjetja x

V podjetjih z varovanimi območji je nujno, da se vsak zunanji obiskovalec, ne glede na naravo obiska, tudi če gre zgolj za dostavo hrane ali dokumentov, evidentira pri vhodu. To omogoča interni varnostni službi, da spremlja prisotnost vseh oseb na območju ter zagotavlja varnost zaposlenih in premoženja.

V podjetju X obiskovalci, ki vstopijo v predel, kjer je potrebna osebna zaščitna oprema, običajno prejmejo ustrezno zaščitno opremo (odsevni jopič, čelado, zaščitne čevlje itd.) pri varnostniku na recepciji, v spremstvu odgovorne osebe podjetja. Varnostno osebje spremlja tudi izvajalce in dobavitelje med njihovim delom. Na primer dostavljavce pošte ali tovora opozarjajo na varno vožnjo, obvezno uporabo odsevnikov in upoštevanje predpisanih prometnih smeri znotraj podjetja. Varnostniki nadzorujejo, da vsi zunanji izvajalci izpolnijo potrebne pisne sporazume o varnem delu na delovišču. V podjetju je prav tako nujno, da zunanji izvajalci pred začetkom dela pogledajo informativni video o pravilih vedenja na varovanem območju, ki je na voljo v vratarnici. V primeru dostave materiala je varnostnik zadolžen za kontaktiranje odgovorne osebe, ki prevzame nadaljnje ukrepe in zagotovi, da so vsi postopki skladni s predpisanimi varnostnimi standardi. Interna varnostna služba je pri tem odlična izbira, saj zagotavlja stalno prisotnost in poznavanje notranjih pravil podjetja. Varnostniki so seznanjeni z vsemi notranjimi postopki, nevarnostnimi in specifikami delovnega okolja, kar omogoča hitrejšo zaznavanje morebitnih kršitev in takojšnje ukrepanje. Prav tako lahko zagotavljajo dosledno nadzorovanje zunanjih izvajalcev in dobaviteljev, kar zmanjša tveganja za nesreče, poškodbe ali škodo na premoženju. Ker interna varnostna služba deluje znotraj podjetja, je njena komunikacija z zaposlenimi in odgovornimi osebami hitra in neposredna, kar dodatno prispeva k varnosti in učinkovitosti sodelovanja z zunanjimi partnerji.

7.4 Koordinacija z drugimi varnostnimi službami

Čeprav je interna varnostna služba hrbtenica podjetja, ne more delovati popolnoma samostojno, v številnih segmentih je delo povezano z zunanjimi varnostnimi izvajalci. Najpogostejše oblike sodelovanja se nanašajo na tehnično varovanje, kjer ima podjetje sklenjene pogodbe s specializiranimi službami. Te skrbijo za delovanje in vzdrževanje požarne centrale, video

nadzornih sistemov in drugih tehničnih rešitev, ki zahtevajo posebne licence in strokovno usposobljen kader za področje. Vloga notranje ekipe je pri tem predvsem operativna – spremlja delovanje teh sistemov v realnem času, ob zaznavi nepravilnosti takoj ukrepa in obvešča zunanjo službo, ki je zadolžena za tehnično podporo. Na ta način se zagotavlja, da so morebitne napake ali okvare hitro odpravljene, hkrati pa varnostniki podjetja skrbijo, da so vsi postopki skladni z notranjimi pravili in varnostnimi protokoli. Koordinacija z drugimi varnostnimi službami je ključna tudi v primerih, ko pride do sprožitve alarmnih sistemov. Če se alarm sproži na drugi lokaciji podjetja, zunanja varnostna služba o tem nemudoma obvesti varnostnika v izmeni, ta pa se mora na klic takoj odzvati in ukrepati. Ker interna varnostna služba določenih nalog ne more izvajati, je avtomatsko vezana na sodelovanje, skupaj pa se tvori celovit sistem varovanja, ki bistveno prispeva k varnosti zaposlenih, obiskovalcev in premoženja.

8 RAZISKAVA O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI V PODJETJU S STRANI INTERNE VARNOSTNE SLUŽBE

V tem poglavju bom najprej opredelila cilje in namen izvedene raziskave. Sledi predstavitev rezultatov, pridobljenih z anketnim vprašalnikom, pri čemer bo osrednja pozornost namenjena vlogi interne varnostne službe v podjetju. Analizirala bom njeno pomembnost in mnenja zaposlenih glede njenega delovanja. Poseben poudarek bo na zaznani prisotnosti varnostne službe, občutku varnosti med zaposlenimi ter učinkovitosti komunikacije med varnostno službo in zaposlenimi. Prav tako bom proučila, kako zaposleni ocenjujejo prispevek interne varnostne službe k boljši učinkovitosti in nemotenemu delu v podjetju. V zaključku poglavja bom preverila postavljene hipoteze in jih na podlagi pridobljenih podatkov potrdila ali ovrgla.

8.1 CILJ IN NAMEN RAZISKAVE

Namen raziskave je proučiti vlogo interne varnostne službe v podjetju in ugotoviti, kako zaposleni zaznavajo njeno delovanje. Posebno nas zanima, kakšen pomen ima prisotnost varnostne službe za občutek varnosti zaposlenih, kako učinkovita je komunikacija med zaposlenimi in varnostno službo ter v kolikšni meri njeno delo prispeva k večji učinkovitosti in nemotenemu delovnemu procesu.

Cilji raziskave so:

- analizirati mnenja zaposlenih o vlogi in pomembnosti interne varnostne službe;
- ugotoviti, ali prisotnost varnostne službe vpliva na občutek varnosti zaposlenih;
- preveriti, kako zaposleni ocenjujejo komunikacijo in sodelovanje z varnostno službo;
- raziskati, ali zaposleni zaznavajo vpliv varnostne službe na organizacijo dela in splošno učinkovitost podjetja;
- na podlagi rezultatov preveriti zastavljene hipoteze in jih ustrezno potrditi ali zavrniti.

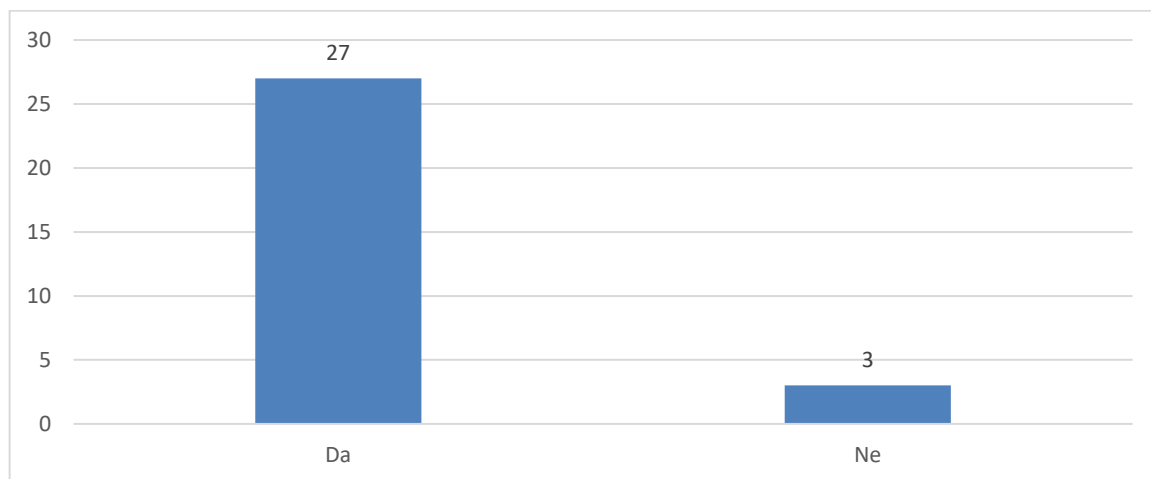
8.2 Metodologija raziskave

Za potrebe raziskave je bila izvedena anketa v pisni obliki. Anketni vprašalnik je vseboval 5 vprašanj, ki so bila namenjena pridobivanju mnenj zaposlenih o delovanju interne varnostne službe v podjetju X. Anketo so reševali delavci iz podjetja X, pri čemer je bilo skupno

izpolnjenih 30 anket. Tipi vprašanj so bili zaprtega tipa (da/ne), pomembno pa je poudariti tudi, da so bila vprašanja v anketi povsem anonimna. Izpolnjevanje anket je potekalo v mesecu juliju, anketa pa je dostopna v prilogi na koncu diplomskega dela.

8.3 Rezultati raziskovanja

V grafu 1 je prikazan delež odgovorov na vprašanje: »Ali menite, da je prisotnost interne varnostne službe v podjetju pomembna za vašo varnost?«

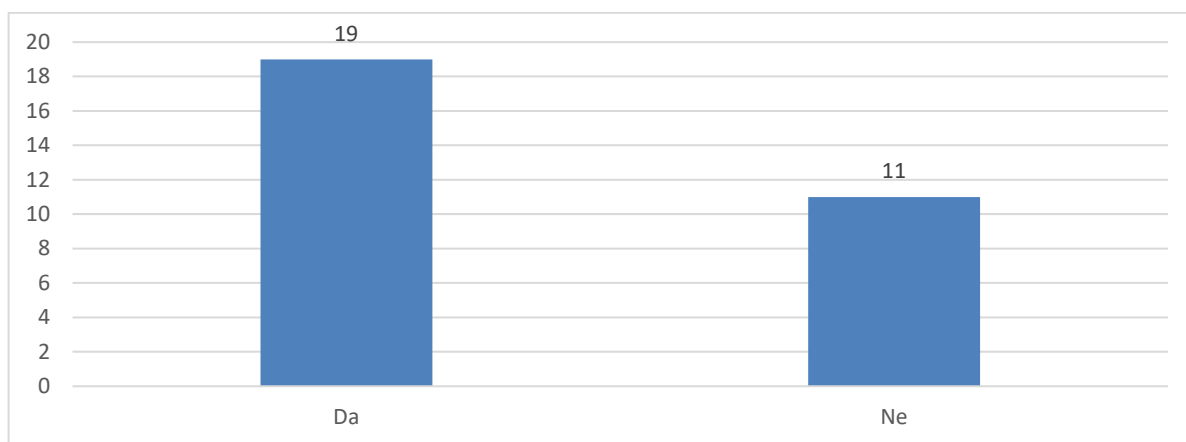

Graf 1: Mnenje zaposlenih o vplivu interne varnostne službe na njihovo varnost

Vir: lasten

Anketni podatki kažejo, da velika večina sodelujočih ocenjuje prisotnost interne varnostne službe v podjetju kot pomembno za njihovo osebno varnost. Od skupno 30 anketiranih jih je 27 odgovorilo pritrdilno, kar predstavlja 90 %, medtem ko so 3 anketiranci (10 %) menili, da prisotnost varnostne službe ni pomembna za njihovo varnost. Rezultati nakazujejo, da zaposleni visoko vrednotijo vlogo interne varnostne službe pri zagotavljanju varnega delovnega okolja.

V grafu 2 je prikaz odgovorov na vprašanje: »Ali ste že kdaj opazili, da je interna varnostna služba uporabila ukrep (npr. površinski pregled, opozorilo)?«

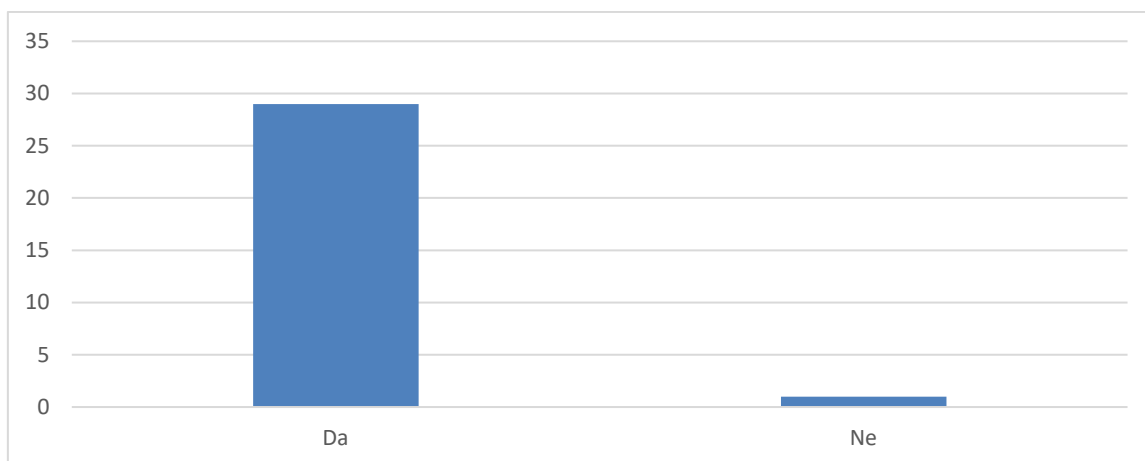

Graf 2: Prepoznavnost ukrepov interne varnostne službe med zaposlenimi

Vir: lasten

Iz grafa je razvidno, da je večina anketirancev že opazila uporabo ukrepov interne varnostne službe. Od skupno 30 anketiranih jih je 19 odgovorilo z »da«, kar predstavlja 63,3 %, medtem ko je 11 anketirancev (36,7 %) odgovorilo, da še niso opazili izvajanja ukrepov, kot so površinski pregled ali opozorila. Ti podatki kažejo, da je delovanje interne varnostne službe za velik del zaposlenih opazno in prepoznavno v praksi.

V grafu 3 je prikaz odgovorov na vprašanje: »Ali se ob prisotnosti interne varnostne službe počutite varno?«

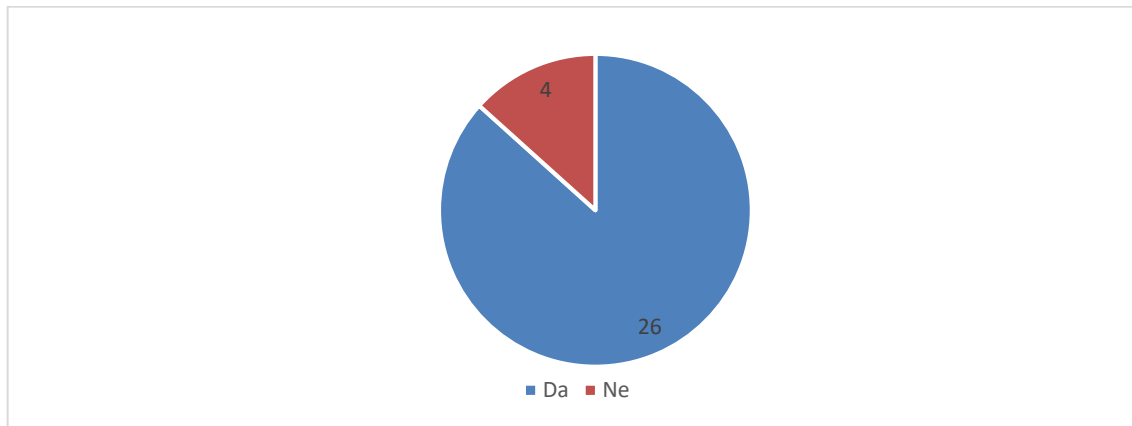

Graf 3: Občutek varnosti ob prisotnosti interne varnostne službe

Vir: lasten

Rezultat anket kaže na to, da se velika večina zaposlenih ob prisotnosti interne varnostne službe počuti varno. Od skupno 30 anketiranih jih je 29 odgovorilo pritrdilno, kar predstavlja 96,7 %, medtem ko je le 1 anketiranec (3,3 %) odgovoril negativno. Ti podatki kažejo, da prisotnost interne varnostne službe pomembno prispeva k občutku varnosti med zaposlenimi.

V grafu 4 je prikaz odgovorov na vprašanje: »Ali menite, da interna varnostna služba dovolj učinkovito komunicira z zaposlenimi (npr. opozorila, navodila v nujnih primerih)?«

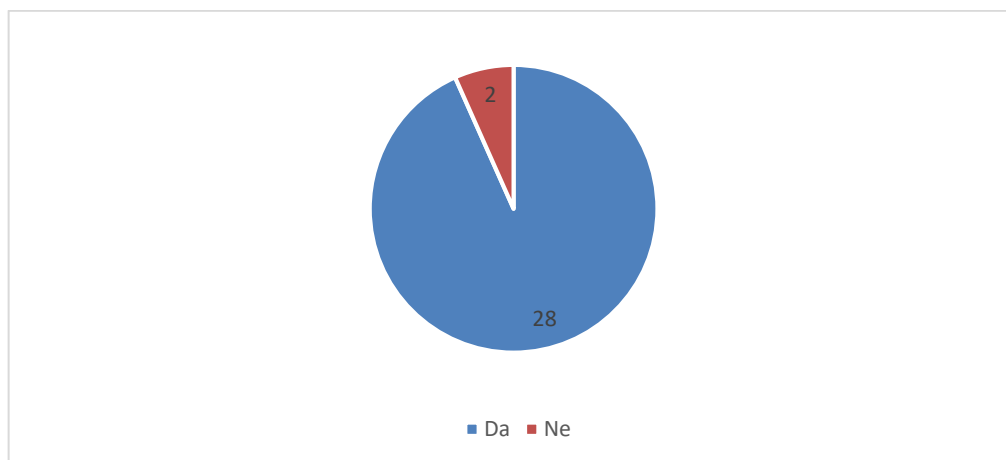

Graf 4: Učinkovitost komunikacije interne varnostne službe z zaposlenimi

Vir: lasten

Od skupno 30 anketiranih jih je 26 odgovorilo pritrdilno, kar predstavlja 86,7 %, medtem ko so 4 anketiranci (13,3 %) menili, da komunikacija ni dovolj učinkovita. Ti podatki kažejo, da zaposleni v podjetju dobro in pravočasno zaznavajo informacije s strani interne varnostne službe, kar je ključnega pomena za učinkovito delovanje varnostnih postopkov.

V grafu 5 je prikaz odgovorov na vprašanje: »Ali po vašem mnenju interna varnostna služba prispeva k večji učinkovitosti in nemotenemu delu zaposlenih?«

Graf 5: Vpliv interne varnostne službe na učinkovitost in nemoten potek dela zaposlenih

Vir: lasten

Od skupno 30 anketiranih jih je 28 odgovorilo pritrdilno, kar predstavlja 93,3 %, medtem ko sta 2 anketiranca (6,7 %) izrazila nasprotno mnenje. Ti podatki nakazujejo, da prisotnost in delovanje interne varnostne službe pozitivno vplivata na organizacijo dela in produktivnost zaposlenih.

9 PRIMERJAVA MED INTERNO VARNOSTNO SLUŽBO IN ZUNANJIM IZVAJALCEM STORITEV

Pri organizaciji in izvajanju nalog zasebnega varovanja imajo podjetja možnost izbire med oblikovanjem interne varnostne službe ali najemom zunanjega varnostnega podjetja. Obe možnosti sta zakonsko opredeljeni in vsaka prinaša določene prednosti ter omejitve.

9.1 Vidik interne varnostne službe

Zaposleni varnostniki so običajno bolj povezani z organizacijo, bolje poznajo notranje procese in se lažje vključijo v organizacijsko kulturo. Po drugi strani takšna rešitev zahteva kadrovske vire, saj organizacija sama skrbi za zaposlovanje, usposabljanje in opremljanje osebja.

Tabela 1: Vidik interne varnostne službe

Vidik	Interna varnostna služba
Organiziranost	Je del podjetja, ki ga varuje
Licenca	Registracija pri pristojnem organu, ni potrebna licenca
Nadzor	Interni nadzor znotraj podjetja
Stroški	Usposabljanje, opremljanje, regres, različni dodatki itd.
Omejitve	Ni dovoljeno na javnih krajih ali kjer je zakonsko predpisana organizirana varnostna služba
Delovna obleka	Po notranjem aktu podjetja, lahko bolj prilagojena okolju in podobi podjetja
Vrsta dela	Poleg varovanja lahko opravljajo tudi druga podporna dela (sprejem, pomoč, nadzor dostopa)
Odzivnost in orientacija	Varnostniki so stalno prisotni v istem okolju, dobro poznajo prostore, poti, izhode in bližnjice
Poznavanje zaposlenih	Dobro poznavanje zaposlenih omogoča več zaupanja in sodelovanja
Poznavanje ključev	Dobro poznajo sistem ključev, tudi ob več sto ključih ohranjajo preglednost in red
Poznavanje postopkov in kontaktov	Znajo ravnati v skladu z internimi protokoli ob nesrečah, vedo, koga obvestiti in kako ukrepati
Alarmi in intervencije	Dobro poznajo tudi objekte, ki jih redko obiščejo; hitro ukrepajo pri alarmih
Možnost dolgoročne zaposlitve	Večja verjetnost stalne zaposlitve – praksa je lahko most do zaposlitve

Vir 4: lasten

Interna varnostna služba ima za podjetje številne prednosti. Ker so varnostniki iz istega podjetja kot preostali delavci, so tesno vključeni v organizacijsko kulturo in dobro poznajo notranje

processe, prostore, poti, izhode ter zaposlene. To omogoča hitrejšo in učinkovitejšo odzivnost ter krepí zaupanje med zaposlenimi, saj osebno poznavanje spodbuja sodelovanje in lažjo komunikacijo. Poleg osnovnih nalog varovanja lahko opravljajo tudi podporna dela, kot so nadzor dostopa, sprejem obiskovalcev ali administrativna opravila, kar podjetju prinaša dodatno operativno vrednost. Posebna prednost je tudi prilagodljivost delovne obleke, saj se ta oblikuje v skladu z internimi akti podjetja in njegovo podobo. Interna varnostna služba je pod neposrednim nadzorom delodajalca, kar zagotavlja večjo preglednost in odgovornost pri izvajanju nalog, hkrati pa obstaja večja verjetnost dolgoročne zaposlitve, kar prispeva k večji stabilnosti kadra in lojalnosti zaposlenih.

9.2 Vidik najetega varnostnega podjetja

Zasebno varovanje opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitno dejavnost za naročnike na podlagi pogodbenega odnosa gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima registrirano dejavnost in veljavno licenco ter izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu z ZZasV-1 (SPOT, 2025).

Prednost je v tem, da podjetje prevzame stroške kadrovanja, usposabljanja in zagotavlja opreme. Organizacija pa se s tem delno odpove neposrednemu nadzoru nad kakovostjo storitev in mora z zunanjim izvajalcem vzpostaviti dober sistem komunikacije ter nadzora, da zagotovi pričakovano raven varnosti. Najeti zunanji izvajalec prinaša prilagodljivost in možnost hitrega prilagajanja potrebam naročnika.

Tabela 2: Vidik zunanjega varnostnega podjetja

Vidik	Zunanje varnostno podjetje
Organiziranost	Zunanja storitev, neodvisna od naročnika
Licenca	Obvezna licenca za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja
Nadzor	Nadzor s strani varnostnega podjetja
Stroški	Odvisni od pogodbe
Omejitve	Lahko izvaja varovanje tudi na javnih krajih
Delovna obleka	Standardizirana uniforma podjetja
Vrsta dela	Opravljajo le varnostne naloge
Odzivnost in orientacija	Zaradi morebitnega menjavanja lokacij so lahko manj odzivni in slabše poznajo objekt
Poznavanje zaposlenih	Manj osebnega stika
Poznavanje ključev	Težko se znajdejo v obsežni zbirki ključev, zlasti ob redkih ali hitrih menjavah
Poznavanje postopkov in kontaktov	Lahko prihaja do nejasnosti

Alarmi in intervencije	Težje se znajdejo v nepoznanih prostorih, predvsem v občasno uporabljenih objektih
Možnost dolgoročne zaposlitve	/

Vir 5: lasten

V primeru, da bi se podjetje odločilo za najem podjetja, ki opravlja naloge zasebnega varovanja, bi pri tem moralo upoštevati cenik storitev. Naročnik bi si tako lahko izbral podjetje, ki opravlja storitve zasebnega varovanja po svojih finančnih zmožnostih.

Ne glede na to, ali gre za »domače« ali najeto podjetje za opravljanje nalog varovanja, je pomembno poudariti, da se morajo storitve varovanja opravljati na kakovostnem nivoju.

Tudi najeto varnostno osebje mora opravljati vnaprej določene/zahtevane naloge (Sintal koncern, 2024):

- evidentiranje vstopov na varovano območje;
- preprečevanje nedovoljenih vstopov;
- upravljanje sistemov tehničnega varovanja;
- ukrepanje v primeru požara, vloma, tatvine, zaznave nevarnih snovi in alarmov;
- izvajanje obhodne službe.

Po navodilih naročnika lahko najeto varnostno osebje izvaja tudi druge naloge, ki niso v nasprotju z ZZasV-1 (Sintal koncern, 2024).

10 PREDNOSTI IN SLABOSTI INTERNEGA VAROVANJA

Tako kot vsaka organizacijska enota ima tudi interna varnostna služba v podjetju svoje prednosti in slabosti. Za delodajalca je ključno, da prednosti pretehtajo morebitne slabosti. Odločitev podjetja za interno obliko varovanja ne pomeni, da je najem zunanjega izvajalca neustrezna izbira, temveč zgolj, da interna varnostna služba v večji meri izpolnjuje postavljene kriterije in specifične potrebe podjetja.

10.1 Prednosti internega varovanja

Interno varovanje prinaša številne koristi podjetjem, ki se zanj odločijo. Ena od glavnih prednosti je, da so varnostniki zaposleni znotraj podjetja in zato bolje poznajo notranje procese, poslovno kulturo ter specifične varnostne potrebe podjetja. To omogoča natančnejše prepoznavanje morebitnih nevarnosti in hitrejši odziv v primeru incidentov. Stalna prisotnost internih varnostnikov na lokaciji podjetja zagotavlja takojšno odzivnost in preventivo, saj varnostniki lažje nadzirajo in upravljajo različna področja podjetja, od vhodov in izhodov, hodnikov do delovnih prostorov itd.

Prav tako omogoča boljšo komunikacijo znotraj podjetja, saj varnostniki neposredno sodelujejo z zaposlenimi in vodstvom ter so bolj vključeni v dnevne aktivnosti in procese. Varovanje je tako bolj prilagodljivo in omogoča hitre prilagoditve varnostnih ukrepov glede na trenutne potrebe podjetja. Zaradi tega je varovanje bolj učinkovito in ciljno usmerjeno. Poleg tega zaposleni varnostniki pogosto čutijo večjo odgovornost in zvestobo do podjetja, saj delajo za organizacijo, ki jim je poznana, in želijo prispevati k njenemu uspehu. Nazadnje je pomembna tudi dolgoročna komponenta – interno varovanje omogoča vzpostavitev in krepitev varnostne kulture v podjetju, kar dolgoročno prispeva k varnejšemu delovnem okolju in zmanjšanju tveganj.

10.2 Slabosti internega varovanja

Kljub številnim prednostim ima interno varovanje tudi nekatere slabosti, s katerimi se podjetja pogosto soočajo. Ena izmed glavnih pomanjkljivosti so stroški, povezani z zaposlovanjem, usposabljanjem, usposabljanjem, opremljanjem in upravljanjem notranje varnostne službe. Ti stroški so lahko za manjša podjetja še posebej obremenjujoči. Za omilitev teh stroškov podjetja pogosto iščejo rešitve, kot so optimizacija delovnih urnikov, učinkovito načrtovanje kadrovskih

zasedb in uporaba tehnoloških pripomočkov, ki zmanjšujejo potrebo po velikem številu varnostnikov. Druga pomembna slabost je omejena prilagodljivost kadrovskih zmogljivosti. Interna varnostna služba je običajno vezana na eno lokacijo in ima omejeno sposobnost hitrega prilagajanja obremenitvam ali povečanemu obsegu dela. Podjetja zato pogosto vzpostavljajo fleksibilne delovne izmenjave, prav tako pa sodelujejo z zunanjimi izvajalci za specializirane naloge. Zaradi dolgotrajnega dela v istem okolju obstaja tudi tveganje zmanjšane neodvisnosti varnostnikov, kar lahko vodi do notranjih pritiskov in omejene objektivnosti pri reševanju varnostnih incidentov. V tam namen je pomembno, da podjetja vzpostavijo jasne postopke, nadzor in redno evalvacijo dela varnostnikov, ki zagotavljajo transparentnost in neodvisnost varnostnih aktivnosti. Poleg tega je treba zagotoviti stalno izobraževanje in usposabljanje varnostnikov, saj brez ustreznega strokovnega znanja ter spremljanja tehnoloških in pravnih sprememb varovanje lahko postane manj učinkovito. Podjetja lahko pri tem sodelujejo s strokovnjaki ali zunanjimi ponudniki izobraževanj, s čimer dopolnijo notranje vire.

11 IZZIVI IN TRENDI

Varnostno osebje se med opravljanjem svojega dela sreča z različnimi izzivi, ki v pogostih primerih niso ravno prijetni. Večinoma gre za psihične in čustvene napore, od odgovornosti do ljudi in premoženja. Delo vključuje interakcijo z ljudmi, ki včasih ne upoštevajo opozoril, ter soočanje z monotonimi nalogami, nočnim delom in pomanjkanjem aktivnosti, kar lahko vpliva na koncentracijo in motivacijo.

11.1 Psihični in čustveni napor

Varnostniki se pogosto srečujejo z zahtevnimi situacijami, kot so arogantne ali agresivne stranke, osebe, ki ne upoštevajo opozoril, in konflikti med zaposlenimi ali obiskovalci. Takšne situacije lahko povzročijo stres, utrujenost in psihični pritisk, še posebej pri nočnem delu.

11.2 Odgovornost in posledice

Varnostniki so odgovorni za varnost ljudi, objektov in premoženja. V primeru, da pride do incidenta ali kršitve, se lahko soočijo s sankcijami, tudi če okoliščine niso dopuščale posredovanja. Ta odgovornost ustvarja dodaten pritisk in potrebo po nenehni zbranosti, kar lahko vodi v raznorazna bolezenska stanja.

11.3 Monotonost in pomanjkanje dela

Delo varnostne službe pogosto vključuje dolge ure z minimalnim gibanjem, kar vodi v monotone delovne pogoje. Takšni pogoji povzročijo statične drže, zmanjšajo motivacijo ter povečajo telesno in duševno obremenitev zaposlenih (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, 2025).

11.4 Socialni in komunikacijski izzivi

Zaposleni v varnostni službi se pogosto znajdejo v situacijah, kjer obiskovalci ne sodelujejo ali ignorirajo pravila, kar lahko vodi do konflikta. Učinkovito reševanje teh konfliktov ter uporaba jasne, spoštljive in asertivne komunikacije, aktivnega poslušanja in nadzora nad lastnimi reakcijami sta ključna za zmanjšanje stresa, vzdrževanje reda in izboljšanje delovne klime (Cekin.si, 2025).

12 SKLEP

Namen diplomskega dela je bil raziskati in predstaviti vlogo interne varnostne službe v podjetju, pri čemer je bil poseben poudarek na zaznavanju njenega delovanja s strani zaposlenih. Cilj dela je bil s pregledom literature, zakonodaje in izvedeno raziskavo odgovoriti na ključna vprašanja, kot so naloge in pristojnosti interne varnostne službe, način sodelovanja z drugimi oddelki in zunanjimi deležniki, merjenje učinkovitosti delovanja, najpogostejše varnostne grožnje, prilagajanje spremembam v zakonodaji in tehnologiji, percepcija zaposlenih ter primerjava interne in zunanje varnostne službe. Na osnovi zastavljenih raziskovalnih vprašanj se je preverjala tudi veljavnost teh hipotez, ki so se nanašale na prispevek interne varnostne službe k zaznavi varnostne problematike, preprečevanju incidentov in vplivu sodelovanja z drugimi deležniki na celotno raven varnosti v podjetju.

Rezultati raziskave so pokazali, da interna varnostna služba predstavlja ključni element zagotavljanja varnosti v podjetju. Njen prispevek presega zgolj fizično prisotnost in nadzor dostopa, saj vključuje celovit pristop, ki zajema monitoring delovnega okolja, opazovanje potencialnih nevarnosti, preprečevanje incidentov, krizno ukrepanje, ozaveščanje zaposlenih ter sistematično poročanje in komunikacijo z vodstvom. Interna služba omogoča zgodnje zaznavanje tveganj, preprečevanje škode in vzpostavljanje kulture varnosti, ki pozitivno vpliva na delovno okolje in kakovost storitev podjetja.

Prva hipoteza

Izkazalo se je, da interna varnostna služba pomembno prispeva k zaznavi varnostne problematike v podjetju. Rezultati ankete med zaposlenimi so pokazali, da prisotnost varnostne službe močno prispeva k občutku varnosti. 90 % anketirancev je navedlo, da se v prisotnosti varnostnikov počutijo bolj zaščitene. Zaposleni so poudarili, da delo varnostnikov omogoča zaupanje v varno delovno okolje in večjo samozavest pri opravljanju svojih nalog.

Druga hipoteza

Potrnilo se je tudi dejstvo, da podjetja z interno varnostno službo dosegajo visoko učinkovitost pri preprečevanju varnostnih incidentov. Interna služba zaradi stalne prisotnosti, podrobnega poznavanja notranjih procesov in zaposlenih ter učinkovite komunikacije deluje hitreje in bolj usklajeno kot zunanji izvajalci, kar omogoča zmanjšanje incidentov, škode in motenj v

poslovanju. V anketi je večina zaposlenih (83 %) izpostavila, da interna varnostna služba prispeva k nemotenemu poteku dela in učinkovitejši organizaciji dela.

Tretja hipoteza

Potrjeno je tudi bilo, da sodelovanje interne varnostne službe z drugimi oddelki in zunanjimi varnostnimi deležniki povečuje celotno raven varnosti podjetja. Ugotovljeno je bilo, da interna služba tesno sodeluje z vodstvom, zaposlenimi in zunanjimi izvajalci tehničnega varovanja. To sodelovanje vključuje spremljanje delovanja požarnih central, videonadzornih sistemov in drugih tehničnih rešitev, obveščanje zunanjih služb ob nepravilnostih ter koordinacijo pri aktivaciji alarmov. Interna varnostna služba se tako ne obravnava zgolj kot nadzorni organ, temveč kot partner pri zagotavljanju varnega in urejenega delovnega okolja.

Analiza odgovorov zaposlenih je pokazala, da jasna prepoznava in sprejemanje interne varnostne službe med zaposlenimi močno vplivata na njeno učinkovitost. Večina anketirancev (87 %) je izpostavila, da dobro organizirana interna služba olajša izvajanje preventivnih ukrepov, izboljša komunikacijo med zaposlenimi ter omogoča boljšo integracijo tehnoloških sistemov varovanja. S tem se zmanjšuje možnost nesreč, incidentov ali kršitev notranjih pravil, hkrati pa se krepi zaupanje do sistema varovanja v celoti.

Interna varnostna služba ima tudi pomembno nalogo ozaveščanja in sodelovanja z zaposlenimi. Ankete so pokazale, da zaposleni pozitivno ocenjujejo svetovanje in opozarjanje varnostnikov glede pravilnega ravnanja, uporabe osebne zaščitne opreme in skladnosti z notranjimi postopki. To ne samo zmanjšuje tveganj za nesreče, temveč tudi spodbuja odgovorno vedenje in povečuje zavedanje o varnosti kot delu kulture podjetja.

Primerjava z zunanjimi izvajalci storitev zasebnega varovanja je pokazala, da se interna služba zaradi stalne prisotnosti poznavanja notranjih pravil, specifičnih tveganj in večje prilagodljivosti bolje prilagaja potrebam podjetja. Zunanji izvajalci pogosto nimajo enakega poznavanja procesov, kar lahko pomeni počasnejši odziv ali neustrezno obravnavo obiskovalcev, dostav in drugih deležnikov. Interna varnostna služba kot stalni partner podjetja omogoča hitrejše, bolj usklajeno in učinkovito delovanje, kar pripomore k večji ravni varnosti in zanesljivosti podjetja.

Sklepno lahko poudarim, da interna varnostna služba predstavlja hrbtenico sistema varovanja podjetja, ki s svojim delovanjem prispeva k stabilnosti, učinkovitosti in trajnostnemu poslovanju. Njena dodana vrednost se kaže v kombinaciji preventivnega in odzivnega

delovanja, sodelovanja z zaposlenimi in zunanjimi partnerji ter vzpostavljanja kulture varnosti. V diplomskem delu sem tako potrdila vse tri postavljene hipoteze in utemeljila pomen interne varnostne službe kot strateškega dejavnika uspešnega in varnega poslovanja sodobnih podjetij.

13 VIRI, LITERATURA

- Cekin.si. (2025). *Preprečevanje in reševanje konfliktov med delodajalci in delojemalci*. Pridobljeno s <https://cekin.si/zaposlitev/zaposleni/preprecevanje-in-resevanje-konfliktov-med-delodajalci-in-delojemalci.html>
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije. (2025). *Obremenitve pri delu*. Pridobljeno s <https://www.zsss.si/podrocja-dela/varnost-zdravje-pri-delu/>
- Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja(2025). *Varnostna podjetja*. Pridobljeno s : <https://www.zrszv.si/vizija1>
- Sintal koncern. (2024). Pridobljeno s <https://www.sintal.si/storitve/fizicno-varovanje/varnostno-receptorska-sluzba/>
- Inšpektorat za delo, 3. 7. 2025. Pridobljeno s <https://www.gov.si/en/news/2025-07-03-occupational-safety-and-health-slovenia-on-the-path-to-safer-workplaces/>
- Zakon o zasebnem varovanju. (2011). Pridobljeno s <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO5760>
- Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja(2025). *Poslanstvo in etika*-<https://www.zrszv.si/varnostna-podjetja>
- Aktiva varovanje(2024) *Varovanje premoženja*. Pridobljeno s strani: <https://aktiva-varovanje.si/varovanje-premozenja/>

14 PRILOGE

Priloga 1: Anketa

ANKETA

Spoštovani,

Sem Lea Plevnik, študentka zadnjega letnika na Višji šoli Academia v Mariboru. V sklopu diplomskega dela izvajamo raziskavo o vlogi interne varnostne službe v podjetju. Prosim, da na spodnja vprašanja odgovorite iskreno. Anketa je anonimna in bo uporabljena izključno za namene raziskave.

Z vsakim vprašanjem obkrožite svoj odgovor (DA ali NE)

1. Menite, da je prisotnost interne varnostne službe v podjetju pomembna za vašo varnost?

☐ DA

☐ NE

2. Ste že kdaj opazili, da je interna varnostna služba uporabila ukrep (npr. površinski pregled, opozorilo)?

☐ DA

☐ NE

3. Se ob prisotnosti interne varnostne službe počutite varno?

☐ DA

☐ NE

4. Menite, da interna varnostna služba dovolj učinkovito komunicira z zaposlenimi (npr. opozorila, navodila v nujnih primerih)?

☐ DA

☐ NE

5. Ali po vašem mnenju interna varnostna služba prispeva k večji učinkovitosti in nemotenemu delu zaposlenih?

☐ DA

☐ NE

Hvala za Vaš čas in sodelovanje!